

Address of the President of European Conference D. Delanghe,

Presented by

PHILIPPE BRUNET
Deputy president of the
French Federation of Speleology

First of all, I would like to excuse Mr. Delanghe, President of the French Federation of Speleology, who could not come in Greece like he wished. Professional reasons forces him to stay in France. This is why, I have the great pleasure to welcome you, on behalf of the French Federation of Speleology.

I am very happy to be in Greece today, for the 5th International Congress of the Hellenic Speleological Society, because your country and your history have always been related to the caves.

Zeus escaped from his terrible father Chronos by living his first year in Crete, in the Idaion Andron. Later, the Minoan civilization used the caves as a religious place. Therefore, I believe that the double "axe" of Crete is a stylish representation of a bat. The labyrinth of Knossos was certainly a cave. Later on, during the Ottoman invasion, the caves offered a good protection, to the local population.

I had the chance to discover traces of ancient Crete during several speleological expeditions in the Idi Mountain, near Anogia village. There, with the cretian sheep keepers I started to know and like Greece. I have slowly understood the needs of men. Cave exploration showed me the evolution of this country. A long time ago, Crete was a wooden country, rivers were running and various animals were living in the mountains. Today, only the wet and dark entrance of the caves are the witnesses of this passed period. Trees are growing and sometimes skeletal bones of disappeared animals are discovered, like the deers or more recently the cricris.

Finally, a distillery, hidden in a deep cave indicates that at all periods man knows how to escape from authority, particularly when it is foreign, and knows how to continue his selected way of life.

Certainly, the Greek Ministry of Culture and Archaeology, and the Hellenic Society of Speleology have discovered much more all over Greece, in the course of exploring the numerous caves of the country.

All around the mediteranean, man has experienced a lack of water. Civilization seems to require an ever increasing quantity of water for its needs, when the resources are limited. This is why the underground world can be helpful for the human being and this is the topic of the First European Conference on Sub-Surface water, the joint project between French Federation of Speleology and Hellenic Society of Speleology. This project is partially financed by the European Commission.

Water is rare and precious. Life needs water. It allows for the good development of cities, humans and agriculture, all together. We, cavers, have to and can inform the people from the surface, of the wealth and the fragility of the underground world-

France like Greece is concerned for the use and protection of underground water. Edouard Alfred Martel, showed a hundred years ago the relationship between caves, underground rivers and springs in the French region of Causses. For that reason, in order to preserve the quality of underground water, a law forbids the littering of dead animals by farmers in caves.

Indeed, underground water is still and always will be fragile. Littering of nature by humans with items such as plastic bags, metal cans and other forms of solid waste is of course also forbidden but, happily, rare. But Limestone plates, although sparsely populated, are nowadays occupied by small industries, animal farming and human habitations

Away from human view, water runs, hidden. Humans, ignorant of the fact pollute it at one area, while a little further away, other humans are in dire need of the same great spring which will facilitate water utilization for their domestic requirements.

French Federation of Speleology have always fought for the preservation and for the protection of the environment. Caverns must be protected. The public must become aware of this. We must convince the public of this necessity and work to modify attitudes accordingly.

In 1994, our Federation has received from the French Government a special official status as regards speleological activity.

This status now makes French Federation of Speleology the official agency responsible for exploration of all natural caves in France. This status gives us not only rights but even more, the responsibility to determine the regulations for cave exploration.

As is natural, we have chosen to emphasize the cultural and environmental aspect of the caves. This is why the Federation participates in a Commission of the French Ministry of Culture which is responsible for the preservation of caves with prehistoric painted frescoes.

More recently, we have established, with the collaboration of the French Ministry of the Environment, another Intra-Ministerial Commission for Sport and Environment. The objective of this Commission is to show that the intellectual development of adolescents and young persons in general, can be achieved by athletic activities. However at the same time these athletic activities should not damage the environment.

Even further, by controlled administration through a continued study of nature, we can restore degraded areas and we can effect preventive measures even before the threat of destructions becomes evident.

The European project about the development, the use and the protection of underground water, that was proposed by the Hellenic Speleological Society, immediately seduced us. We had to participate.

Even if the budget, and therefore the project, was reduced because of the hazards of the European Community economy, the opportunity of a first conference and a brochure about cave environment existed. Athens was welcoming us and we came. We have to express a simple message.

Sub-surface environment evolution and protection is the aim of this congress and I wish to thank Mr. Dermitzakis and Hellenic Speleological Society of organizing and associating the French Federation of Speleology to this project.

The number and the quality of the communications and congressists show the interest and the success of this meeting.

Χαιρετισμός του Προέδρου της Ευρωπαϊκής Διάσκεψης D. Delanghe

Από τον

PHILIPPE BRUNET
Αναπληρωτή Πρόεδρο της
Γαλλικής Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας

Κυρίες και Κύριοι Σύεδροι,

Πρώτα από όλα, θα ήθελα να δικαιολογήσω τον κ. Delanghe, Πρόεδρο της Γαλλικής Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας, ο οποίος δεν μπορούσε να έρθει στην Ελλάδα, όπως επιθυμούσε. Επαγγελματικοί λόγοι τον αναγκάζουν να παραμείνει στη Γαλλία. Για αυτό, έχω εγώ τη μεγάλη ευχαρίστηση να σας καλωσορίσω εκ μέρους της Γαλλικής Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας.

Είμαι πολύ ευτυχής που βρίσκομαι στην Ελλάδα σήμερα για το 5ο Διεθνές Συνέδριο της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρίας, γιατί τόσο η χώρα σας όσο και η ιστορία σας ήτανε πάντα συσχετισμένες με τα σπήλαια.

Ο Ζεύς δραπέτευσε από τον τρομερό πατέρα του τον Κρόνο, ζώντας το πρώτο έτος της ζωής του στην Κρήτη, στο Ίδαϊον Αντρον. Αργότερα, ο Μινωϊκός πολιτισμός χρησιμοποιούσε τα σπήλαια για θρησκευτικούς λόγους. Γι αυτό πιστεύω ότι ο "διπλός πέλεκυς" της Κρήτης είναι μία στυλιζαρισμένη παρουσίαση μιας νυχτερίδας. Ο λαβύρινθος της Κνωσού ήτανε ασφαλώς ένα σπήλαιο. Και ακόμη αργότερα, κατά τη διάρκεια της Οθωμανικής κατοχής, τα σπήλαια προσέφεραν μια καλή προστασία στον τοπικό πληθυσμό.

Προσωπικά είχα την ευκαιρία να ανακαλύψω ίχνη από την αρχαία Κρήτη κατά τη διάρκεια διάφορων σπηλαιολογικών αποστολών στο βουνό Ίδη, κοντά στο χωριό Ανώγεια. Εκεί, κοντά στους Κρήτες βοσκούς, άρχισα να γνωρίζω και να αγαπώ την Ελλάδα. Σιγά σιγά άρχισα να καταλαβαίνω και τις ανάγκες των ανθρώπων. Η εξερεύνηση των σπηλαίων, μου έδειξε την εξέλιξη αυτής της περιοχής. Πριν από πολλά χρόνια η Κρήτη ήταν δασώδης περιοχή ποτάμια έρρεαν και πολλά ζώα ζούσαν στα βουνά της. Σήμερα μόνο οι υγρές και σκοτεινές εισόδους των σπηλαίων μένουν μάρτυρες αυτής της παλαιότερης περιόδου. Δέντρα φυτρώνουν και, μερικές φορές, ανακαλύπτονται κόκκαλα σκελετών από ζώα που έχουν εξαφανιστεί, όπως τα ελάφια και πιο πρόσφατα τα κρι-κρι.

Τέλος, ένα αποστακτήριο κρυμμένο βαθιά σε ένα σπήλαιο, δείχνει ότι σε όλες τις περιόδους, ο άνθρωπος ήξερε να αποφεύγει την εξουσία, ιδιαίτερα όταν ήταν ξένη, και γνώριζε πως να συνεχίσει τον επιλεγμένο τρόπο ζωής του.

Βεβαίως, το Ελληνικό Υπουργείο Πολιτισμού και Αρχαιολογίας και η Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρία, έχουν ανακαλύψει πολύ περισσότερα σε όλη την Ελλάδα, κατά τη διάρκεια της δικής τους εξερεύνησης του πλήθους των σπηλαίων της χώρας.

Σε όλη την περιοχή της Μεσογείου, ο άνθρωπος έχει υποφέρει από έλλειψη νερού. Ο πολιτισμός εμφανίζεται να απαιτεί μια αυξημένη ποσότητα νερού για τις ανάγκες του, όταν οι υδάτινοι πόροι είναι περιορισμένοι. Γι αυτό το λόγο, ο κόσμος του υπεδάφους, μπορεί να βοηθήσει ιδιαίτερα το ανθρώπινο γένος και αυτό είναι

το θέμα του πρώτου Ευρωπαϊκού Συνεδρίου για τα υπόγεια ύδατα, το κοινό έργο μεταξύ της Γαλλικής Σπηλαιολογικής Ομοσπονδίας και της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρίας. Το έργο αυτό συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Το νερό είναι πολύτιμο και σπάνιο. Η ζωή απαιτεί νερό. Επιτρέπει την σωστή ανάπτυξη των πόλεων, των ανθρώπων και της αγροτικής δραστηριότητας, όλα μαζί. Εμείς οι σπηλαιολόγοι, πρέπει και μπορούμε, να πληροφορήσουμε τους ανθρώπους της επιφάνειας για τον πλούτο και την ευαισθησία του κόσμου του υπεδάφους.

Η Γαλλία όπως και η Ελλάδα, έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη χρήση και την προστασία των υπογείων υδάτων. Ο Edouard Alfred Martel, έδειξε πριν εκατό χρόνια, τη σχέση η οποία υπάρχει μεταξύ σπηλαίων, υπογείων ποταμών και πηγών, στη Γαλλική περιοχή της Causses. Γι' αυτό το λόγο, και προκειμένου να διατηρήσουμε την ποιότητα των υπογείων υδάτων, ένας νόμος απαγορεύει τη ρύπανση με νεκρά ζώα από τους αγρότες στα σπήλαια.

Πράγματι τα υπόγεια ύδατα, είναι και πάντα θα είναι εύθραυστα.

Η μόλυνση της φύσης από τους ανθρώπους με υλικά όπως πλαστικές σακούλες, μεταλλικά κουτιά και άλλα είδη στερεών αποβλήτων, είναι βεβαία απαγορευμένα αλλά ευτυχώς σπάνια. Αλλά οι ασβεστολιθικές πλάκες, αν και είναι αραιά κατοικημένες, έχουν στις ημέρες μας καταληφθεί από μικρές βιομηχανίες, κτηνοτροφικές δραστηριότητες, καλλιέργιες και ανθρώπινες κατοικίες. Μακριά από την ματιά του ανθρώπου το νερό τρέχει κρυμμένο. Οι άνθρωποι αγνοώντας το γεγονός, μολύνουν μια περιοχή, ενώ, λίγο πιο μακριά κάποιοι άλλοι άνθρωποι έχουν ζωτική ανάγκη από την ίδια πηγή, η οποία θα διευκολύνει τη χρήση, για την κάλυψη των αναγκών τους.

Η Γαλλική Σπηλαιολογική Ομοσπονδία, πάντα μάχεται για την διατήρηση και την προστασία του περιβάλλοντος. Τα σπήλαια πρέπει να προστατευθούν. Το κοινό πρέπει να ευαισθητοποιηθεί σε αυτό το θέμα. Εμείς πρέπει να πείσουμε το κοινό γι' αυτήν την αναγκαιότητα και να δουλέψουμε για την ανάλογη προσαρμογή της συμπεριφοράς τους.

Το 1994, στην Ομοσπονδία μας απονεμήθηκε από την Γαλλική Κυβέρνηση, η ιδιότητα του ειδικού επίσημου φορέα σχετικά με τη σπηλαιολογική δραστηριότητα. Με το καθεστώς αυτό, η Γαλλική Σπηλαιολογική Ομοσπονδία είναι σήμερα ο υπεύθυνος φορέας, για την εξερεύνηση όλων των φυσικών σπηλαίων της Γαλλίας. Αυτή η ιδιότητα μας δίνει, όχι μόνο δικαιώματα, αλλά πολύ περισσότερο, την υποχρέωση να καθορίσουμε τους κανονισμούς για την εξερεύνηση των σπηλαίων. Όπως είναι φυσικό επιλέξαμε να δώσουμε έμφαση στην πολιτιστική και περιβαλλοντική πλευρά των σπηλαίων. Αυτός είναι ο λόγος που η Ομοσπονδία συμμετέχει σε επιτροπή του Γαλλικού Υπουργείου Πολιτισμού, που είναι υπεύθυνη για την προστασία των σπηλαίων με προϊστορικές ζωγραφισμένες απεικονήσεις. Πιο πρόσφατα, με την συνεργασία του Γαλλικού Υπουργείου Περιβάλλοντος συγκροτήσαμε μια άλλη δι-υπουργική επιτροπή για τον Αθλητισμό και το Περιβάλλον. Ο στόχος αυτής της επιτροπής είναι να καταδείξει ότι η πνευματική ανάπτυξη των εφήβων και των νέων ανθρώπων γενικά, μπορεί να πραγματοποιηθεί με αθλητικές δραστηριότητες. Ταυτόχρονα αυτές οι αθλητικές δραστηριότητες πρέπει να μην ζημιώνουν το περιβάλλον.

Ακόμα περισσότερο, με την ελεγχόμενη διαχείριση, μέσω συνεχούς μελέτης της φύσης, μπορούμε να επαναφέρουμε στην αρχική τους κατάσταση υποβαθμισμένες περιοχές, και μπορούμε να πάρουμε μέτρα προστασίας πολύ πριν ο κίνδυνος της καταστροφής γίνει αισθητός. Το Ευρωπαϊκό σχέδιο για την ανάπτυξη, χρήση και την προστασία των υπογείων υδάτων, που προτάθηκε από την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρεία, μας συγκίνησε αμέσως. Είχαμε καθήκον να συμμετάσχουμε. Ακόμη και όταν ο προϋπολογισμός και αντίστοιχα το σχέδιο, περιορίστηκε από τη στενότητα της Ευρωπαϊκής Οικονομίας, παρέμενε η ευκαιρία για μια πρώτη Διάσκεψη και ένα

έντυπο σχετικά με το σπηλαιολογικό περιβάλλον. Η Αθήνα μας καλοσώριζε και ήρθαμε. Εχουμε να διατυπώσουμε απλά μηνύματα.

Η εξέλιξη και προστασία του περιβάλλοντος του υπεδάφους είναι σκοπός αυτού του Συνεδρίου και επιθυμώ να ευχαριστήσω τον κ. Δερμιτζάκη και την Ελληνική Σπηλαιολογική Εταιρία, για την οργάνωση και τη συνεργασία με την Γαλλική Σπηλαιολογική Ομοσπονδία, σε αυτό το έργο. Τόσο το πλήθος όσο και η ποιότητα των ανακοινώσεων και των συνεδρων, καταδεικνύουν το ενδιαφέρον και την επιτυχία αυτής της συνάντησης.